

NGƯỜI VIỆT Ở CANADA TỪ NỖI NHỚ QUÊ HƯƠNG ĐẾN SỰ MỆNH CỘNG ĐỒNG

Tác giả: Trần Thu Hiền

1. Tết ở Canada: Lặng lẽ, nhưng chạm rất sâu

Tết ở Canada không ồn ào, Tết ở đây thường bắt đầu rất khẽ. Khi tuyết vẫn phủ trắng trước hiên nhà, còn bên trong, ta chậm rãi cắm một bình hoa nhỏ, nấu vài món quen tay, bật một bản nhạc cũ... chỉ để nhắc mình rằng: mình vẫn là người Việt.

Tết là lúc ta nhìn lại một năm đã qua, để thấy những va vấp, những nỗ lực âm thầm, những giấc mơ bị bỏ dở, rồi nhẹ nhàng viết tiếp một chương mới của cuộc đời, không phải bằng sự tiếc nuối, mà bằng niềm tin rằng mọi thứ vẫn còn có thể bắt đầu lại.

2. Người Việt ở Canada, không còn là "người mới"

Cộng đồng người Việt ở Canada giờ đây không còn nhỏ bé. Chúng ta đã có mặt ở khắp nơi, từ Ontario, British Columbia đến Quebec, Alberta, có người làm trong y tế, giáo dục, công nghệ, nghệ thuật, có người mở tiệm, kinh doanh nhỏ, làm dịch vụ, có người sang để lao động với mong muốn kiếm được tiền gửi về giúp đỡ gia đình, có người bắt đầu lại từ con số 0, nhưng không phải với tâm thế yếu đuối.

Cộng đồng người Việt tại Canada đã trải qua một hành trình hội nhập đầy thử thách, nhưng cũng không kém phần đáng tự hào. Từ những công việc tay chân ban đầu, nay đã xuất hiện ngày càng nhiều người Việt bước vào vai trò lãnh đạo, doanh nhân, chuyên gia trong các lĩnh vực khác nhau.

Chúng ta đang là những người xây dựng và góp phần định hình bản sắc đa văn hóa của Canada. Một thế hệ mới của "người Việt toàn cầu" đang dần hình thành, hội nhập sâu vào xã hội Canada mà vẫn giữ vững gốc rễ văn hóa, ngôn ngữ và lòng tự hào dân tộc.

Nhưng bên cạnh đó vẫn còn những áp lực rất thật:

- Áp lực hòa nhập
- Áp lực giữ bản sắc
- Áp lực làm cha mẹ nơi đất khách.

3. Hai thế giới trong một mái nhà và khoảng lặng ở giữa

Rất nhiều gia đình Việt tại Canada đều đang sống trong "mô hình hai thế giới":

- Thế hệ cha mẹ: Dù hội nhập, vẫn giữ sâu đậm giá trị truyền thống, ngôn ngữ và tinh thần cộng đồng.
- Thế hệ con cái: Sinh ra hoặc lớn lên ở Canada, nói tiếng Anh nhiều hơn tiếng Việt, suy nghĩ tự do, sống theo chuẩn mực phương Tây.

Sự khác biệt này không sai, nhưng nếu không có kết nối, nó sẽ tạo ra khoảng cách giữa các thành viên trong gia đình. Từ khác biệt đến hiểu lầm, rồi tạo ra mâu thuẫn và cuối cùng là sự xa cách.

Trong dịp Tết, những bữa cơm đoàn viên không chỉ là dịp ăn uống mà là cơ hội để ngồi lại, lắng nghe nhau, kết nối lại như một gia đình đích thực. Đôi khi, chỉ cần một câu nói thật lòng:

"Ba/mẹ không hiểu hết con... nhưng ba/mẹ muốn học cách hiểu."

Vậy là đủ để bắt đầu.

4. Hội nhập không chỉ là hòa vào, mà là làm mới chính mình

Bạn biết không? Không ít người Việt, có trình độ và kinh nghiệm, họ từng là bác sĩ, kỹ sư, là giám đốc hoặc giữ những vị trí cao trong một công ty, doanh nghiệp ở Việt nam. Họ đã từng có thu nhập rất khá, có nhà cửa, xe cộ ở Việt Nam, nhưng khi sang Canada, họ phải bắt đầu lại, làm công việc khác hẳn với ngành đã học.

Nhưng đằng sau sự thay đổi đó không chỉ là khó khăn kinh tế, mà còn là áp lực tinh thần, là cảm giác mình bị mất đi giá trị, là nỗi lo không biết mình đang đi đúng hướng hay không. Và thêm vào đó là:

- Rào cản ngôn ngữ.
- Sự khác biệt văn hóa.
- Cảm giác không thuộc trọn vẹn về đâu.

Nếu những điều này không được nhìn thẳng, chúng sẽ âm thầm bào mòn bản thân người nhập cư.

5. Một năm mới bắt đầu, hãy chọn một câu chuyện mới Cho Chính Mình

Chúng ta không thể thay đổi tất cả, nhưng có thể chọn một cách sống mới. Bạn có thể bắt đầu bằng cách:

- Chọn một câu chuyện mới để kể về mình, thay vì nói "Tôi không được công nhận ở đây", hãy nói: "Tôi đang học cách khẳng định giá trị của mình ở một nơi hoàn toàn mới."
- Kết nối với gia đình như tặng cha mẹ một điều bất ngờ nhỏ, nói với con bạn: "Ba/mẹ tự hào về con".

- Tham gia cộng đồng hay hội thiện nguyện. Khi bạn tham gia vào các hoạt động cộng đồng hay thiện nguyện, bạn không chỉ giúp đỡ người khác mà bạn đang giới thiệu một hình ảnh người Việt Nam đầy nhân ái, trách nhiệm và bản lĩnh.

Mỗi hành động nhỏ là một cách bạn lấy lại quyền làm chủ cuộc đời mình.

6. Người Việt ở đâu cũng có thể là một cộng đồng mạnh

Cộng đồng người Việt tại Canada không chỉ hội nhập, mà còn đang kiến tạo. Không chỉ bảo tồn giá trị văn hóa, mà còn lan tỏa nó ra thế giới bằng những hình thức hiện đại, bền vững và đầy cảm hứng.

Chúng ta đang xây dựng:

- Một bản sắc Việt - Canada đậm đà và rõ nét.
- Một thế hệ doanh nhân mang theo tinh thần dân tộc, hành động toàn cầu.
- Một cộng đồng không chỉ sống chung, mà đồng hành và dẫn dắt.

Dù bạn ở Toronto, Vancouver hay một thị trấn nhỏ, bạn không hề lạc lõng.

Chúng ta có thể khác hành trình, nhưng cùng chung một khát vọng:

Sống tử tế - sống hạnh phúc - và sống có ý nghĩa.

Hãy hỏi chính mình:

- Tôi muốn đại diện cho hình ảnh người Việt như thế nào?
- Tôi sẽ kết nối với gia đình, cộng đồng bằng cách nào?
- Tôi sẽ kể lại văn hóa Việt cho con tôi ra sao?

Chúng ta không chọn được nơi mình sinh ra, nhưng luôn chọn được con người mình sẽ trở thành.

Chúc bạn một năm mới vững vàng - tinh thức - và đủ yêu thương để đi xa và có cuộc sống tốt ở Canada.

- Hiền Canada -

VỀ tác giả

Hiền Trần (Hiền Canada) hiện đang sinh sống cùng gia đình nhỏ với hai con trai tại Vancouver, Canada. Chị và chồng cùng xây dựng một doanh nghiệp gia đình nhỏ trong lĩnh vực cây cảnh, đồ trang trí nhà cửa và tư vấn làm vườn, một không gian kết nối con người với thiên nhiên giữa nhịp sống đô thị.

Điểm đặc biệt trong hành trình kinh doanh của họ là việc đưa nhiều sản phẩm thủ công từ Việt Nam sang Canada, như nón lá, đồ mây tre đan, chậu trồng cây thủ công... Không chỉ đơn thuần là kinh doanh, Hiền và chồng mong muốn trở thành chiếc cầu nối văn hóa giữa Việt Nam và Canada, giới thiệu vẻ đẹp của văn hóa Việt, sự tinh tế của bàn tay người Việt và những giá trị mộc mạc, bền vững đến cộng đồng bản địa.

Thông qua những sản phẩm mang đậm bản sắc quê hương, họ hy vọng hình ảnh con người Việt Nam sẽ được người dân Canada yêu mến, trân trọng và đón nhận như một phần đẹp đẽ của đời sống đa văn hóa nơi đây.